

Dronning Sonjas skolepris 2014

– Juryens begrunnelse

Dronning Sonjas skolepris blir delt ut til en skole som utmerker seg ved å praktisere likeverd og inkludering.

I samsvar med priskriteriene innebærer det at:

- skolen arbeider langsiktig, systematisk og kunnskapsbasert med elevenes læringsmiljø
- skolen praktiserer likeverd og inkludering på en slik måte at hver enkelt elev opplever å bli
- verdsatt i et miljø som er preget av medvirkning, trygghet og fellesskap
- skolen kjennetegnes ved positive relasjoner mellom elevene og de ansatte, og elevene i mellom – og ved et godt samarbeid mellom skole og hjem

Vinner av Dronning Sonjas skolepris for 2014 er Thor Heyerdahl videregående skole, Larvik.

Noen hovedtrekk

Thor Heyerdahl vgs har i år 1625 elever fordelt på 10 programområder. Dermed er dette en breddeskole, og elevene fordeler seg jevnt mellom studieforberedende og yrkesfagutdanninger.

THVS er en stor skole, men den er utformet slik at elevene skal oppleve tilhørighet i sin base. Samtidig legges det vekt på at dette er og skal være én skole, og det har de lyktes med.

Tidligere besto skolen av fire avdelinger (skoler), som ble samlet og samlokalisert i 2009. Realiseringen av THVS var et omfattende prosjekt - både i politisk, økonomisk og pedagogisk forstand. Under samlingsprosessen ble det formulert et sentralt mål: «Skolen i byen - byen i skolen». Dermed ga en uttrykk for at det skulle formes en skole som var åpen og samhandlende med sine omgivelser. Etter fem år har skolen kommet langt i den retningen.

Det gode samarbeidet med kommunen og næringslivet og samhandlingen med Larvik Håndballklubb er konkrete uttrykk for det. Skolens Arena (idrettshall) drives som et interkommunalt selskap med Vestfold fylkeskommune og Larvik kommune som eiere. Skolen har for øvrig et eget moderne treningssenter som gir formålstjenlige fasiliteter både for kroppsøvfingsfaget, skolens idrettselever og for ansatte.

Skolens samarbeid med idretten og frivillige organisasjoner innbefatter følgende tiltak:

- Skolens idrettsfagelever er instruktører i idrettslag og kommunens skolefritidsordninger
- I samarbeid med den lokale turistforeningen arrangerer idrettselever friluftslivstur for barne - og ungdomsskoleelever
- Idrettselevne arrangerer Tine- stafetten for elever i 5. -10. trinn
- Elevene innen helse og oppvekstfag har et populært prosjekt som kalles "Livsglede for eldre"

Skolen er tilknyttet Global Dignity, som er en uavhengig, ideell organisasjon, stiftet av blant annet av Kronprins Haakon, og som fokuserer på alle menneskers rett til et verdig liv.

Organisasjonen arbeider for å skape en global samtale om verdighet, promotere verdighetsbasert lederskap og diskutere verdighet med ungdom i skoleklasser rundt om i verden.

Denne høsten er det om lag 160 elever ved THVS som deltar i Global Dignity Day i oktober. Skolen opplyser at kronprinsen besøkte skolen 2. april i år, og det var en stor opplevelse for elever og ansatte.

Læringsmiljøet

De siste årene har det blitt lagt stor vekt på å utvikle skolen som læringsmiljø, med vekt både på miljøet i klasserommene, laboratoriene og andre læringsarenaer. På lærernivå arbeides det for å skape pedagogiske refleksjoner om temaet, og elevene er hvert år involvert i egne undersøkelser om kvaliteter ved læringsmiljøet.

Resultatene viser at skolen har lyktes med å skape et fruktbart og godt læringsmiljø. Skoleåret 2013-14 var det om lag 82% av elevene som oppnådde fullført og bestått, noe som er langt bedre resultat enn gjennomsnittet - nasjonalt og for Vestfold fylke. I alt 98 % av skolens minoritetsspråklige elever fullfører. Kun 2.2 % av skolens elever sluttet i løpet av siste skoleår.

Skolen legger vekt på at alle elever får personlig tilpassede læringsvilkår. Det fremgår at skolen har lyktes i å gi elever som sliter et løft i avgjørende perioder av skoleåret. Dette kaller skolen et «høydeopphold». Opplæringen setter fokus på å gjøre elevene i stand til å bestå i fagene, noe som har gitt mange en mestringfølelse med positive ringvirkninger.

Skolen tilbyr også fordypning i teknologi og forskningslære for motiverte og dyktige 10. klasse-ungdommer. Det omfatter i år 32 elever som får arbeide med spennende teknologi- og forskningsoppgaver i verksted og i laboratorier. Dette har vært vellykket i en slik grad at skolen i år har lagt til rette et treårig realfagsløp (forskerlinje) fra vg1, der siktemålet er å utdanne fremtidens realister.

Skolen har i flere år arbeidet målbevisst med entreprenørpedagogikk og ungdomsbedrifter, og i 2010 vant en av skolens elevbedrifter Norgesmesterskapet, og representerte landet i den europeiske finalen - med hederlig resultat. De siste årene har skolen vunnet flere priser i fylkesmesterskapet. Dette er en virkelighetsnær opplæring, som gir elevene en praktisk tilnærming der de unge kan utvikle sine talent på en annen måte enn tradisjonell klasseromsundervisning.

Hver tirsdag er det leksehjelp fra kl. 14-17, der om lag 80-100 elever møter hver gang. Her gis det hjelp i de aller fleste fag. Leksehjelpen favner bredt, og elever fra alle programområder deltar. Det serveres et varmt måltid, noe som gir en god start på noen timers leksearbeid. Skolen legger vekt på at leksehjelpen kan bidra til å minske sosiale forskjeller.

Disse fire eksemplene viser noe av perspektivforståelsen som preger THVS, samt den store bredden i skolens tilbud.

Trygghet og positiv oppmerksomhet

Til enhver tid har skolen synlige miljøarbeidere i alle skolens fellesarealer, og elevene oppgir at de i stor grad opplever å være trygge på skolen.

Til å være en skole med så mange unge mennesker, forekommer det lite sosiale problemer, men i enkelte grupper er det til tider uro og konflikter. Da setter skolen inn miljøarbeider for å arbeide målrettet med utfordringene. Miljøarbeidere besøker alle vg1 klassene i løpet av de første skoleukene. Sentrale temaer er godt læringsmiljø, mobbing og nettmobbing. Skolen satser på å sette en god standard fra start, og arbeider forebyggende mot mobbing. Inspirert av Thor Heyerdahl, er skolens verdier «nysgjerrig, modig, utadventt». Skolen fremholder at en har lyktes i å realisere disse verdiene på en slik måte at det har blitt skolens identitet.

Det legges vekt på lærerens relasjonsskapende ferdigheter, og god samhandling mellom lærer og elev er en viktig forutsetning for å utvikle fruktbare læringsvilkår. I elevundersøkelsen har elevene oppgitt at de trives svært godt med skolens lærere. Når så ikke er tilfelle har skolen gode rutiner for å lytte til elever og sørger for å etablere en positiv dialog med lærer.

Skolen har en elevtjeneste og helsestasjon som fungerer svært godt. Skolen bygger på en basal innsikt om at vilkårene å være mottagelig for systematisk læring, består i at andre forhold i livet bør være på plass. Her spiller elevtjenesten en viktig rolle. I Ung Data - undersøkelsen 2013 svarte skolens elever at de var svært fornøyde med dette tilbudet, og det fremkom at langt flere av denne skolens elever bruker disse tjenestene enn elever ved andre skoler.

Elevmedvirkning

Det er en utfordring å utvikle et velfungerende elevdemokrati, ikke minst på en mangfoldig skole av denne størrelsen. Skolens ledelse vurderer at en i økende grad har lyktes også på dette området. Nytt for kommende skoleår er at skolen har utviklet en veileder for klassens time. Denne skal gi tillitselever og kontaktlærere normer og retningslinjer for hvordan det kan utvikles elevdeltagelse og gode samhandlingsprosesser på alle plan. Videre har avdelingsleder regelmessige møter med alle tillitsvalgte innenfor sitt område. Rektor er kontaktperson og mentor for elevrådsstyret.

Leder og nestleder i elevrådsstyret er medlemmer i Skolemiljøutvalget (SMU).

Dette er et felt der skolen satser på å bli enda bedre, og derfor ses det som viktig at rektor er direkte involvert i arbeidet.

Her vises det til et dannelsesprosjekt som i sin tid ble planlagt av elever fra de fire videregående skolene i byen. Elevene ved THVS fikk utforme ideene og tiltakene for hva som skulle prege elevmiljøet i den nye skolen. Dannelsesprosjektet blir i dag oppfattet som et positivt bidrag til å fremme elevdemokratiet.

Rektor og leder for elevtjenesten møter alle vg1 - elevene ved oppstarten av skoleåret. Da tar en opp dannelse og hvilke verdier som skal ha en overordnet plass ved skolen. Det anses vesentlig at elevmiljøet (fysisk og psykisk) oppfattes som et felles ansvar.

Samarbeid med hjemmene

Skolen har et godt opplegg for skole-hjem-samarbeidet. Det er rutine at kontaktlærere for vg1-elever ringer hjem til foresatte etter skolestart, noe som gir grobunn for et godt samarbeid. I løpet av første skoleuke inviteres foresatte til foreldremøte på skolen, der det vektlegges læringsmiljø med tydelige forventninger også til elever og foresatte.

Nytt av året er at skolen inviterer til foreldremøte også på vg3, der det tas opp viktige spørsmål

knyttet til det siste året, som foresattes rolle etter at eleven har blitt 18 år og russetiden. Skolen er opptatt av at elevene skal ha en god og trygg russetid som lar seg kombinere med skolegang. Videre gjennomfører skolen konferansetimer på høsten på vg1 og vg2. Skolen har for øvrig en oppdatert hjemmeside og facebookside der interesserte kan holde seg orientert. Det er gode rutiner for bruk av sosiale medier.

De senere årene har en arbeidet for å videreutvikle samarbeidet med foresatte. Skolen anser det som viktig å få foresatte tidlig involvert, og innen to dager etter skolestart inviteres det til foreldremøte for vg1. Videre ser skolen muligheter i digitale løsninger og arbeider for at flest mulig foresatte har tilgang til det skoleadministrative systemet. På den måten kan foresatte holde seg oppdatert om vurderingssituasjoner og fravær. Hver høst inviteres foresatte for 10. klassene til skolen for å få informasjon om videre valg. Her samarbeides det tett med NAV som bidrar med å gi et bilde av hvilke jobber som er attraktive i Larvik og regionen de kommende årene.

Likeverd og inkludering

Som påpekt fullfører 98 % av de minoritetspråklige elevene (som utgjør 11 % av skolens elever). Denne høye andelen for fullført og bestått er oppsiktsvekkende.

Disse elevene får undervisning på THVS med lærere som er spesialister på feltet. De siste årene har skolen i samarbeid med Larvik kommune gjennomført et svært vellykket forsøksprosjekt for denne gruppen. Dette krever dispensasjon fra Opplæringsloven noe det søkes om på nytt i år. Skolen er opptatt av at denne målgruppen kan ta opp fag fra ungdomskolen for å kvalifisere seg for videregående opplæring. Elevene hospiterer i enkeltfag i ordinære klasser når de er klar for det, og går til slutt over i et ordinært opplæringsløp.

På dette området arbeider skolen målrettet for å få politisk gehør for en lovendring, noe skolen kan dokumentere er nødvendig for å få elever med minoritetsbakgrunn gjennom videregående opplæring.

Skolen har om lag 30 elever som mottar spesialundervisning: AHT- elever. Dette er ungdom med funksjonshemninger og sammensatte lærevansker der hovedfokus er **arbeidslivs – og hverdagslæring** ut fra egne forutsetninger. Opplæringen baseres på en individuell opplæringsplan (IOP), og er primært innsiktet på tilrettelagt eller vernet arbeid i offentlig eller privat sektor. Et viktig siktepunkt er personlig utvikling, psykososial læring og mestring av kommunikasjonsferdigheter, bosituasjon og daglige gjøremål.

Disse ungdommene er integrert og respektert av medelevene. Noen kommer til skolen med angst for å bli elev ved en stor skole. Det er imidlertid en entydig erfaring at alle finner sin plass i skolemiljøet, og i løpet av skoleårene gjør de stor fremgang blant annet ved å lære samhandling med andre elever. Det har blitt en tradisjon at russen involverer AHT - russen i feiringen. En mor sa dette etter at deres sønn hadde fått være med russen en kveld: Da jeg kom hjem måtte jeg gråte av lykke på sønnens vegne.

To ganger hvert år deler skolen ut prisen «Årets Heyerdahlitt». Til jul er det en ansatt, til sommeren en elev. Det er ansatte som nominerer. I år gikk prisen til en AHT- elev. Ei jente som med sin unike væremåte synliggjorde skolens verdier; nysgjerrig, modig og utadvendt. Denne tildelingen ble spesielt godt mottatt og verdsatt blant alle skolens elever og ansatte.

Konklusjon

Thor Heyerdahl vgs har maktet å skape gode læringsvilkår for en stor og mangfoldig elevgruppe. Skolen har utviklet et fruktbart læringsmiljø med gode rutiner og gode relasjoner mellom elever og lærere, og mellom skole og hjem. I dette skolemiljøet har de unge rik tilgang av impulser for en helhetlig læring, og THVS fremstår som en læringsmotiverende og læringsfremmende skole. Ved å prøve ut nye opplæringsmodeller for minoritetsspråklige, har skolen oppnådd svært positive resultater, og arbeider derfor for en endring av de formelle retningslinjene. Det gir uttrykk for at THVS er en skole som er bevisst på sitt store samfunnsoppdrag.

Juryen har også merket seg skolens positive holdning til og gode opplegg for AHT-elevene. Disse ungdommene følger en meningsfull opplæringsplan som skal kvalifisere til vernede arbeidsplasser og for et godt hverdagsliv. Elevene har sin base lokalisert midt i skolen, og skolen har en klar strategi for best mulige inkluderende vilkår. At også russen er delaktig i dette, gjør det hele til noe veldig positivt.

THVS er en verdibasert opplæringsaktør som fremstår som kreativ, ansvarsbevisst og utviklingsorientert. Her inngår personlig tilpassede læringsvilkår, erfaringsnær forskeropplæring og entreprenørpedagogiske opplegg. Skolen har langsiktige, offensive og reflekterte opplæringsplaner, der målet er å gi læringsvilkår for elevenes helhetlige kompetanse. Skolen utmerker seg ved å praktisere likeverd og inkludering på en fremragende måte.

En enstemmig jury finner at Thor Heyerdahl videregående skole er verdig til å motta Dronning Sonjas skolepris for 2014

Oslo, 30. september 2014

Edvard Befring, leder av juryen

Gunn Marit Helgesen, leder KS

Benjamin Skiaker Myrstad, leder Elevorganisasjonen

Elisabeth Strengen Gundersen, leder FUG

Johan Vasara, Sametinget

Eirik Dahl, Utdanningsdirektoratets råd for likeverdig utdanning

Solveig Hvidsten Dahl, leder Skolelederforbundet

Ragnhild Lied, leder Utdanningsforbundet

Merete Bækkevold, sekretær Utdanningsdirektoratet

